

РЕШЕНИЕ

№ 24194

гр. София, 14.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав, в
публично заседание на 30.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **3363** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места /Наредбата/.

Образувано по жалба на М. В. П. и Р. Р. А., срещу Заповед № РТП25-РД56-42 от 07.03.2025 г. на кмета на район „Т.“- Столична община, с която е разпоредено да се прекрати изплащането на компенсация за учебната 2024 г. – 2025 г., считано от 04.10.2024 г. по Заявление № РТР24-КМ01-573/29.10.2024 г. и РТР24-КМ01-573/22.12.2024 г. на лицето М. В. П., в качеството си на законен представител на детето К. Р. А..

В жалбата се сочи, че заповедта не е мотивирана, частично изложените основания за постановяване на посочената заповед са незаконосъобразни. Счита се, че са налице основания за нейната отмяна. Излагат се подробни съображения, с позоваване на разпоредбите и на закона. Моли се да се отмени заповедта за отказ без плащане на компенсация за обучение в частна детска градина.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуалния си представител поддържа изложеното в жалбата.

Ответникът- кмет на Столична община, район „Т.“,чрез юриск. В. оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. В писмено становище към представената административна преписка се сочи, че заповедта е издадена от компетентен орган, правилна и законосъобразна.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за

установено следното от фактическа страна:

Не е спорно между страните, и от доказателствата се установява, че М. В. П. е родител и законен представител на малолетното дете К. Р. А., роден 2018 г., което е с настоящ адрес в Район „Т.“ – СО.

Видно от приложения по делото препис-извлечение от Информационна система за обслужване на детските заведения, подготвителните групи в училищата и първи клас (ИСОДЗ), на 04.10.2024 г. детето К. Р. А. е класирана в ДГ № 2 „Звънче“. В същия е отразено, че на 18.10. 2024 г. родителите са отказали да го запишат в детското заведение („елиминирано дете“).

На 15.02.2024 г. между М. В. П. и Частно основно училище „Д-р П. Б.“ е сключен договор за целодневно обучение на детето К. срещу заплащане на годишна такса в размер на левовата равностойност на 6850 евро, заверено копие от който се съдържа в административната преписка. Договорът е сключен за срок от една учебна година, която завършва на 31.05.2025 г.

Производството пред административния орган е започнало по Заявление № РТР24-КМ01-573/29.10.2024 г., подадено от М. В. П., с искане за изплащане на компенсация за периода 15.09.–31.10. на учебната 2024/2025 г. Посочено е, че за учебната 2024/2025 г. родителите на детето не получават на друго основание от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми средства за подпомагане на обучението. Обучението на детето се осъществява в Частно основно училище „Д-р П. Б.“, за удостоверяване на което обстоятелство са приложени фактури и платежни нареждания/фискални бонове.

Заявлението е взето за обработка на 30.10.2024 г. като е установено, че детето е класирано на 04.10.2024 г. в ДГ № 2 „Звънче“. Искането е одобрено частично (пропорционално за броя дни до класирането) като е посочено, че компенсацията се дължи от 16.09.2024 г. до 04.10.2024 г., когато К. А. е класиран в общинска детска градина. Към този момент не е издадена заповед за прекратяване на изплащането на компенсации за детето, а само коментар към заявлението, че родителите нямат право да получават компенсации за целия период, тъй като детето е класирано в общинска ДГ.

Подадено е Заявление № РТР24-КМ01-573/22.12.2024 г. от М. В. П. с искане за изплащане на компенсации за периода 01.11.2024 г.- 31.12.2024 г. По посоченото заявление е издадена оспорената в настоящото производство Заповед № РТП25-РД56-42 от 07.03.2025 г., с която кметът на Район „Т.“ - СО е разпоредил да се прекрати изплащането на компенсация за учебната 2024 г. – 2025 г., считано от 04.10.2024 г. по Заявление № РТР24-КМ01-573/29.10.2024 г. и РТР24-КМ01-573/22.12.2024 г. на лицето М. В. П., в качеството си на законен представител на детето К. Р. А.. Съображенията за това са, че детето е кандидатствало, класирано е и не е записано в ДГ № 2 „Звънче“, което противоречи на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата.

За установяване компетентността на издателя на процесната заповед е представена Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на Кмета на СО, с която на кметовете на райони в СО са делегирани правомощия по Наредбата.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в преклузивния срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване и при наличие на правен интерес от оспорване.

Разгледана по съществото е основателна по следните съображения:

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган. Правомощията на кметовете на райони в Столична община да издават актове по Наредбата, са им изрично делегирани с приложената по делото Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на Столична община. В Наредбата като специален подзаконов нормативен акт не е изключено изрично приложението на общите правила относно организацията на работата на органите на местно самоуправление, а и не е необходимо

изрично да бъде предвидена възможност за делегиране (възлагане) на правомощия от кмета на общината на кметовете на кметства и райони поради регламентацията на този правен институт в общия закон (ЗМСМА) по отношение на всички функции на кмета на общината като различен от обикновеното упълномощаване на длъжностно лице да изпълни конкретно правомощие вместо органа на власт. В тази връзка, по силата на чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА със Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021г. валидно са възложени правомощия на кметовете на райони, да издават актовете по Наредбата. В този смисъл и указанията дадени с решението по адм.д.№ 4658/2023 г. на ВАС, Пето отделение.

Съгласно разпоредбата на чл. 119, ал. 5 от Закона за здравето, държавата предоставя средства на родителите за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които: 1. не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, за които детето е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина. Според ал. 8 на с.р. условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал. 5 се определят с наредба на Министерския съвет.

Въз основа на последната разпоредба, с Постановление № 206/23.10.2023 г. на Министерския съвет е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр.90/27.10.2023 г., в сила от деня на обнародването /§ 4 от Преходните и заключителните й разпоредби/.

В случая, като правно основание за издаване на оспорената заповед е посочена разпоредбата на чл. 13 от Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места. Същевременно обаче, с оглед датата на издаване на оспорената заповед № РТП25-РД56-42 - 07.03.2025 г. приложима е Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр.90/27.10.2023 г., /в сила от деня на обнародването/, приета с Постановление № 206/23.10.2023 г. на Министерския съвет. В посоченият подзаконов нормативен акт липсва чл. 13, като прекратяването на изплащането на компенсации е уредено в чл. 12 от Наредбата.

В този смисъл, настоящият съдебен състав приема, че е налице неяснота по отношение правното основание, послужило за издаване на Заповед № РТП25-РД56-42 от 07.03.2025 г., което води до нейната незаконосъобразност. Фактическите и правни основания за постановяването на един административен акт трябва да бъдат конкретни и недвусмислени. Недопустимо е същите да бъдат разкривани от съда по пътя на подразбирането или тълкуването, защото чрез мотивите се дава възможност на адресата да организира и проведе своята защита, а на съда да формира правните си изводи относно обосноваването и законосъобразността на акта. Ето защо, допуснатото нарушение съставлява самостоятелно основание по чл. 146, т. 2 от АПК за отмяна на заповедта.

Предвид изложеното, съдът приема, че описаната неяснота в мотивите досежно правното

основание за постановяване на процесната заповед, следва да бъде приравнена на липса на мотиви /в този смисъл Решение № 294 от 13.01.2025 г. на ВАС по адм. д. № 8274/2024 г., VI о., докладчик председателят С. С./.

С разпоредбата на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК законодателят въвежда изискване за форма на акта и той следва да съдържа фактическите и правните основания за издаването му, т. е. да бъде мотивиран. От нормативно установеното изискване за мотивиране на акта се налага изводът, че от органа следва да се изложат конкретни съображения за неговото издаване – както фактически, така и правни. Освен конкретни, развитите съображения трябва да бъдат и напълно относими към материалното право и хипотезата на приложимата правна норма. Посочването на фактическите и правни основания за издаването на акт от страна на органа са предпоставка, обуславяща както възможността за упражняване на контрол за законосъобразност върху същия, така и за възможността за организиране на адекватна защита спрямо него. Изискването за мотивиране на акта е насочено към стриктно посочване на фактическите основания, и съпоставянето им с правните основания, от които административният орган черпи правомощието си да го издаде. Съдът не може и не следва да замества мотивите, фактическите и правни основания за издаване на административния акт, тъй като по този начин би подпомогнал една от спорещите страни, с което би нарушил един от основните принципи в административния процес - принцип за равенство на страните, прогласен в чл. 8 АПК.

По изложените съображения съдът намира оспорената заповед за незаконосъобразна – издадена при допуснато съществено процесуално нарушение по см. на чл. 146, т. 2 вр. чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК – липса на мотиви и при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила по см. на чл. 146, т. 3 вр. чл. 35 от АПК, съответно същата следва да бъде отменена като преписката бъде изпратена на ответника за ново произнасяне при съобразяване на дадените в мотивите на настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 83- и състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № РТП25-РД56-42 от 07.03.2025 г. на кмета на район „Т.“- Столична община.
ИЗПРАЩА делото като преписка на кмета на район „Т.“- Столична община за ново произнасяне в 14-дневен срок от влизане в сила на настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: